Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie
BZDOC-1597626560-21
Uw Referentie
2020Z04540
Bijlage(n)

Datum 7 april 2020
Betreft Beantwoording vragen van de leden Sjoerdsma (D66), Van Wijngaarden (VVD), Ploumen (PvdA), Van Ojik (GL), van der Graaf (CU), Van der Staaij (SGP), van Nispen (SP) over het onderzoek van Levada Centrum onder de Russische bevolking naar de publieke opinie over Nederland en MH17

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid, de antwoorden aan op de Kamervragen gesteld door de leden Sjoerdsma (D66), Van Wijngaarden (VVD), Ploumen (PvdA), Van Ojik (GL), van der Graaf (CU), Van der Staaij (SGP), van Nispen (SP) over het onderzoek van Levada Centrum onder de Russische bevolking naar de publieke opinie over Nederland en MH17. Deze vragen werden ingezonden op 9 maart 2020 met kenmerk 2020Z04540.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Stef Blok

Antwoorden van de Minister van Buitenlandse Zaken, mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid, op vragen van de leden Sjoerdsma (D66), Van Wijngaarden (VVD), Ploumen (PvdA), Van Ojik (GL), van der Graaf (CU), Van der Staaij (SGP), van Nispen (SP) over het onderzoek van Levada Centrum onder de Russische bevolking naar de publieke opinie over Nederland en MH17

Onze Referentie
BZDOC-1597626560-21

Vraag 1
Bent u bekend met het onderzoek van het Levada Centrum onder de Russische bevolking naar de publieke opinie over Nederland en MH17? 1)

Antwoord
Ja, het kabinet is bekend met het onderzoek van het Levada Centrum onder de Russische bevolking naar de publieke opinie over Nederland en MH17.

Vraag 2
Bent u bekend met de resultaten van het onderzoek, waaruit blijkt dat een meerderheid van de Russische bevolking bereid is smartengeld te betalen indien vast komt te staan dat de 'Russische zijde schuldig' is aan het neerhalen van MH17? Bent u er ook mee bekend dat uit het onderzoek blijkt dat een groeiend gedeelte van de bevolking, nu tien procent, meent dat Russische vrijwilligers of zelfs de Russische krijgsmacht zelf schuldig is, ondanks de ontkenning van de eigen overheid?

Antwoord
Ja, het kabinet heeft kennis genomen van de door het Levada Centrum gepresenteerde resultaten onder de Russische bevolking naar de publieke opinie over Nederland en MH17.

Vraag 3
Aangezien uit het onderzoek blijkt dat een kwart van de Russen het 'moeilijk te zeggen' vindt wie achter het neerschieten van MH17 zit, bent u het ermee eens dat het belangrijk is dat de Russische bevolking toegang heeft tot de feiten, zodat zij eigenstandig een oordeel kunnen vellen op basis van objectieve informatie? Zo nee, waarom niet?

Vraag 4
Deelt u de opvatting dat het de voorkeur zou genieten als de Russische bevolking haar mening over gebeurtenissen kan bepalen door zelf kennis te nemen van informatie, en niet enkel op basis van verklaringen van (eigen of andere) overheden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 5
Deelt u ook de opvatting dat het behulpzaam zou kunnen zijn als Russische burgers zelf het MH17-proces kunnen volgen, omdat dit een belangrijke bron van op feiten gebaseerde, door de rechter getoetste, informatie rond MH17 is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 3, 4, en 5
Het kabinet vindt het vanzelfsprekend van belang dat ook de Russische bevolking zoveel mogelijk toegang heeft tot feiten en objectieve informatie rond het strafproces MH17.
Het technisch onderzoek van de Onderzoeksraad voor Veiligheid, de gepresenteerde bevindingen van het JIT in 2016, 2018 en 2019 en alle overige relevante informatie met betrekking tot het strafproces is wereldwijd, ook in

Rusland, in het Engels via het internet beschikbaar. Al deze informatie is ook via de website van de Nederlandse ambassade in Moskou terug te vinden.

Vraag 6
Bent u bereid via internet live Russische vertolking van het MH17-proces te faciliteren? Zo nee, waarom niet? Zo ja, per wanneer kan dit georganiseerd zijn?

Antwoord
Het strafproces MH17 vindt plaats volgens Nederlands strafprocesrecht. Binnen de mogelijkheden van de wet heeft de Rechtspraak, mede vanwege de brede en diverse internationale betrokkenheid, besloten om een livestream in te richten waardoor het MH17-proces wereldwijd en naast het Nederlands, ook in het Engels te volgen is. Dit is niet gebruikelijk bij rechtszaken en deze extra stap is door de Rechtspraak gezet om de transparantie van het proces en de internationale inbedding daarvan maximaal te waarborgen. Hiermee worden de nabestaanden van de 298 slachtoffers van 17 verschillende nationaliteiten, geïnteresseerden en media, wereldwijd zo goed mogelijk in de gelegenheid gesteld het proces te volgen. Het al dan niet streamen en vertalen van het MH17 strafproces is een aangelegenheid van de Rechtspraak.

Het digitale en televisie netwerk *Current time* (nastojasja vremja), dat wordt beheerd door *Radio Free Europe/ Radio Liberty*, heeft de eerste zittingsdag van het proces middels een livestream in het Russisch vertaald, daarvan is een twee en half uur durende samenvatting terug te vinden op Youtube (https://www.currenttime.tv/a/mh-17-court/30471862.html). Deze organisatie heeft aangegeven de intentie te hebben toekomstige zittingen in het MH17-strafproces te willen blijven vertalen in het Russisch. Specifiek wordt momenteel het *livestreamen* van de volgende zitting van 8 juni as. gepland. Deze livestream zal via relevante communicatiekanalen actief onder de aandacht worden gebracht.

Daarnaast wordt in het kader van het bevorderen van betrouwbare informatievoorziening tevens bezien of het mogelijk is het resumé van elke zittingsdag in het Russisch te vertalen en te publiceren.

1) Raam op Rusland, 14 februari 2020, 'Russische publieke opinie: Nederland heeft goed imago, eventueel bereid tot smartegeld voor nabestaanden MH17' (https://raamoprusland.nl/actueel/1525-russische-publieke-opinie-nederland-heeft-goed-imagoeventueel-bereid-tot-smartengeld-voor-nabestaanden-mh17).